

Slaapplaatsen van watervogels in het Markiezaat
Slaapplaatstellingen in de winter van 2023/24

Auteurs

K.D. van Straalen, M. Sluijter & M.S.J. Hoekstein

Datum: 12 april 2024

natuur dichtbij huis
Brabants Landschap

Titel: Slaapplaatsen van watervogels in het Markiezaat

Subtitel: Slaapplaatstellingen in de winter van 2023/24

Contactpersoon DMP: Dirk van Straalen

Email: dirk@deltamilieu.nl

Telefoon: 06-46046028

Status uitgave: definitief

Rapport nr.: 2024-06

Datum uitgave: 15 april 2024

Samenstellers: K.D. van Straalen
M.S.J. Hoekstein
M. Sluijter

Aantal pagina's inclusief bijlagen: 16

Projectleider: K.D. van Straalen

Naam en adres opdrachtgever: Stichting het Brabants Landschap
t.a.v. Erik de Jonge
Kasteellaan 4
5076 RE Haaren

Akkoord voor uitgave: Directie Deltamilieu Projecten
P.S. Roege

Paraaf:

Graag citeren als: Straalen, K.D. van, M.S.J. Hoekstein & M. Sluijter. Slaapplaatsen van watervogels in het Markiezaat. Slaapplaatstellingen in de winter van 2023/24. Deltamilieu Projecten, Rapportnr. 2024-06. DMP, Vlissingen.

Trefwoorden: Slaapplaats, watervogels, Markiezaat

Deltamilieu Projecten is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Deltamilieu Projecten; opdrachtgever vrijwaart Deltamilieu Projecten voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Deltamilieu Projecten / Stichting het Brabants Landschap

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Deltamilieu Projecten, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

deltamilieu
PROJECTEN

Postadres
Postbus 315
4100 AH Culemborg
info@deltamilieu.nl
deltamilieuprojecten.nl

Bezoekadres
Edisonweg 53D
4382 NV Vlissingen
T: 0118 466 280

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Methode	5
3	Resultaten.....	6
3.1	Meeuwen	6
3.2	Ganzen en zwanen	8
3.3	Middelste zaagbek.....	10
3.4	Overige soorten.....	10
4	Conclusies	12
5	Literatuur	13

1 Inleiding

Het Markiezaat ontstond in 1983 na de aanleg van de Markiezaatskade, waardoor de verbinding met de Oosterschelde en daarmee het getij verdween. Hierdoor veranderde het Markiezaat in een zoet meer. Het hele gebied bestaat uit ongeveer 1.100 ha water en 700 ha landnatuur, de grotendeels drooggevallen, voormalige slikken en schorren (Straalen & Arts 2022).

Slaapplaatsen van watervogels vormen een essentiële functie binnen het overwinteringsgebied. Het verzamelen van aantallen kan belangrijk zijn voor de aanwijzing van doelsoorten, bescherming vanuit de vogelrichtlijn en het daaruit voortvloeiende N2000-beheerplan. Vogels concentreren zich in de nacht op een gemeenschappelijke slaapplaats waar zij zich veilig voelen. Deze slaapplaatsen hebben veelal een regionale functie, waarbij ze binnen een straal van tientallen kilometers van hun foerageergebieden in de avondschemering naar de slaapplaats vliegen. Het Markiezaat is (vooralsnog) op grond van de slaapplaatsfunctie binnen de Natura-2000 doelen aangewezen voor ganzen. Voor het Brabants Landschap als beheerder van het gebied is het daarom van belang de slapende vogelsoorten in kaart te brengen.

Het Markiezaat heeft een belangrijke functie voor overnachtende groepen meeuwen, ganzen en middelste zaagbekken. Daarnaast slapen in het gebied grote zilvereigers, kleine zwanen, brilduikers en wulpen. Deze functies zijn door de afsluiting en verzoeting belangrijker geworden door de ontstane luwe ondieptes rondom het eiland Spuitkop. Van middelste zaagbekken is bekend dat vogels die overdag foerageren op de zoute deltawateren veelal overnachten in de zoete deltawateren zoals het Zoommeer, Krammer-Volkerak en Markiezaat.

Deltamilieu Projecten is gevraagd om in navolging van de winters van 2021/22 en 2022/23 opnieuw in de vier wintermaanden slaapplaattellingen uit te voeren, om zo het belang van het gebied voor slapende watervogels in kaart te brengen. Tijdens de tellingen van de slaapplaatsen in de winter van 2023/24 werd de slaapplaatsfunctie van het Markiezaat voor meeuwen (kokmeeuw, stormmeeuw, zwartkopmeeuw, zilverbmeeuw, kleine mantelmeeuw, grote mantelmeeuw), ganzen (grauwe gans, grote Canadese gans, toendrarietgans, kolgans en brandgans), middelste zaagbek en brilduiker onderzocht. In dit rapport worden de bevindingen van de uitgevoerde tellingen beschreven.

We danken Erik de Jonge, Wout Romijnders, Ton Bakker en Koen Elshout voor het meetellen.

2 Methode

Voor het tellen van de slaappleatsen van de diverse vogelsoorten is gekozen voor een telling in de avonduren. Van soorten als middelste zaagbek, brilduiker en meeuwen zijn in de avondschemering het beste representatieve aantallen te tellen. Ganzen zijn in de avond vaak lastiger te tellen, aangezien deze soms pas (ruim) na zonsondergang arriveren (Hornman *et al.* 2012). Het tellen in de avond was in dit geval qua planning, bemensing en kwalitatief de beste optie.

Tijdens de winter van 2022/23 zijn vier tellingen uitgevoerd in de maanden november, december, januari en februari. De tellingen zijn ongeveer een uur voor zonsondergang gestart tot het moment dat het visueel niet meer mogelijk was om te tellen (tabel 1).

Tijdens de tellingen is steeds op twee locaties geteld door minimaal twee tellers per locatie, alleen bij de telling in februari was er slechts één teller voor de zuidwestzijde beschikbaar. De locaties waren gelegen op de steiger aan de zuidwestzijde van het gebied en aan de zuidoostzijde ter hoogte van 'de Duintjes'. De locatie nabij 'de Duintjes' was tijdens de tellingen steeds bemand door twee medewerkers van Deltamilieu Projecten en de locatie op de steiger werd bemand door personen vanuit het Brabants Landschap. De bij aanvang reeds op de slaappleats aanwezige vogels werden als eerste geteld, vervolgens werden invliegende vogels geteld. Gedurende deze telling nam elke teller een specifieke aankomstrichting voor zijn rekening, waarbij alle binnenkomende vogels per 30 minuten werden genoteerd. Tijdens de tellingen is gebruik gemaakt van verrekijkers en telescopen. Bij het determineren van ganzen na zonsondergang was het geluid doorslaggevend.

Tabel 1. Teldatums

Datum	Tijden	Zonsondergang
15-11-2023	15:45-18:00	16:57
21-12-2023	15:30-17:30	16:37
18-01-2024	16:00-18:30	17:10
14-02-2024	17:00-18:20	17:56

3 Resultaten

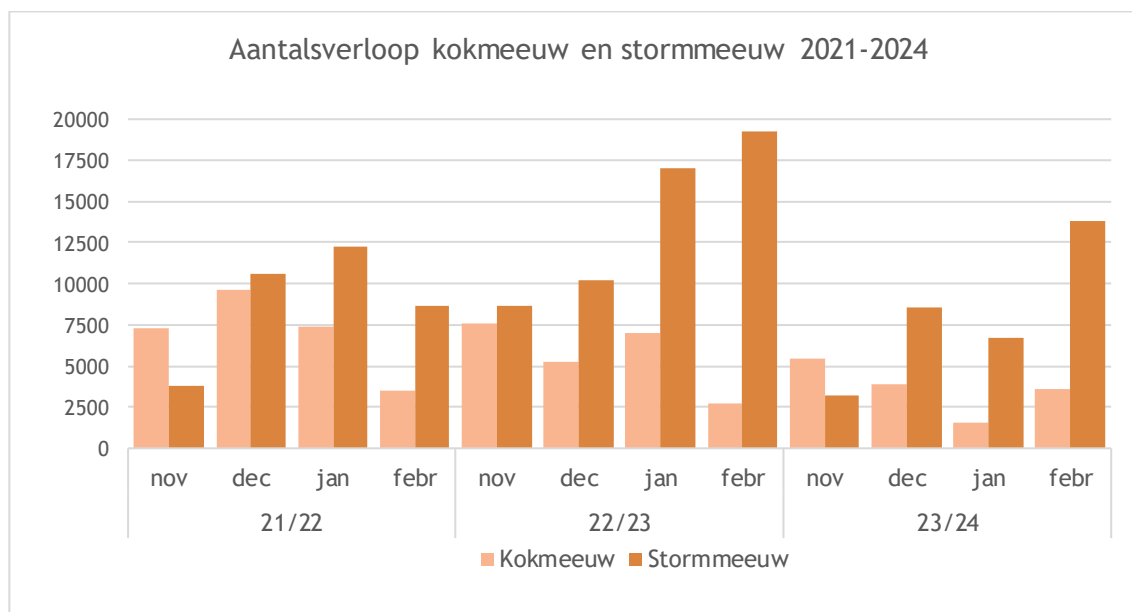
Het Markiezaat heeft een slaapplaatsfunctie voor diverse soorten vogels (tabel 2 en bijlage 1). De belangrijkste slaapplaatsfunctie is voor meeuwen, gevolgd door ganzen, zwanen en middelste zaagbekken. De aantallen meeuwen en ganzen zijn in de winter sterk afhankelijk van de inval van vorst of sneeuwval in de landen of provincies ten noorden van het Markiezaat. De aantallen middelste zaagbekken in de regio zijn vermoedelijk voedsel gerelateerd en worden binnen een seizoen sterk beïnvloed door de weersomstandigheden.

Tabel 2. Overzicht telresultaten slaapplaattellingen Markiezaat 2023/24

Soort	November	December	Januari	Februari
Kokmeeuw	5420	3875	1558	3555
Stormmeeuw	3259	8580	6735	13805
Zilvermeeuw	55	421	215	409
Kleine mantelmeeuw	34	0	0	2
Grote mantelmeeuw	4	1	3	0
Dwergmeeuw	0	1	0	0
Grauwe gans	701	270	2751	0
Kolgans	4930	477	7755	425
Toendrarietgans	143	258	790	470
Brandgans	229	1248	220	1825
Grote Canadese gans	8	0	0	0
Gans spec.	0	250	0	0
Kleine zwaan	0	4	124	0
Wilde zwaan	0	0	0	0
Middelste zaagbek	2412	342	1	236
Brilduiker	0	0	0	0
Wulp	364	662	76	15
Blauwe kiekendief	0	2	2	1

3.1 Meeuwen

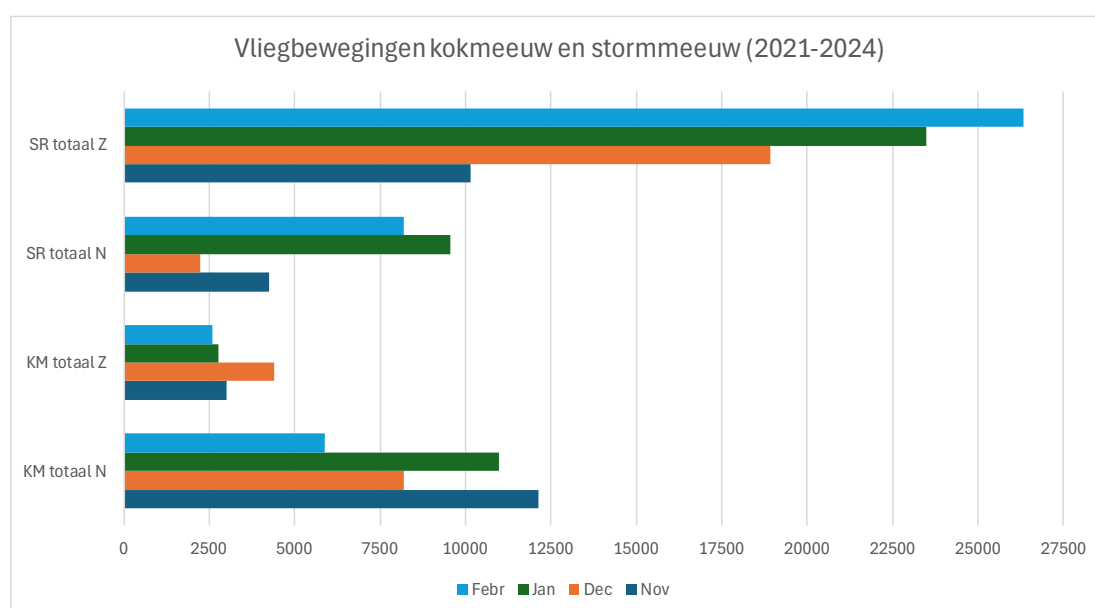
Meeuwen zijn veruit de talrijkste groep overnachtende vogels in het Markiezaat (Tabel 2). Met name het aantal stormmeeuwen liep gedurende de winter flink op. Deze toename ging gepaard met vorst in het noorden van het land, Noord-Duitsland en de landen rondom de Oostzee. Dergelijke weersomstandigheden zijn vaak bepalend voor het aantal wintergasten in Nederland. In figuur 1 is de invloed van vorst duidelijk zichtbaar in de winter van 2022/23 in de maanden januari en februari en in de winter van 2023/24 in februari. In januari 2023/24 waren de aantallen iets lager in vergelijking met december en februari, dit kwam door een korte vorstperiode waarbij een groot deel van de slaapplaats was dichtgevroren. Dat de aantallen in februari 2024 iets achter bleven heeft vermoedelijk te maken met het dichtvriezen van het Markiezaat en de bevroren akkers in de omgeving. Veel stormmeeuwen vertrekken dan richting de kust.

Figuur 1. Aantallen kokmeeuwen en stormmeeuwen op slaapplaats per maand over de periode 2021-2024

In totaal werden in de afgelopen winter minder meeuwen geteld dan in de winter van 2021/22. De piek lag in februari, net als in de winter van 2022/23. Het aantal kokmeeuwen lag de gehele winter opvallend laag, vermoedelijk heeft dit te maken met de effecten van massale sterfte door vogelgriep (Ballmann en Lilipaly, 2024). Ook landelijk werden lagere aantallen kokmeeuwen geteld deze winter (Sovon.nl).

De meeste stormmeeuwen arriveerden tijdens de tellingen vooral vanuit het zuidoosten terwijl de kokmeeuwen met name via het noordoosten binnenkwamen (zie Figuur 2 en Bijlage 1). Beide soorten foerageren voornamelijk op landbouwgronden. Vermoedelijk verblijft een groot deel van deze vogels overdag op de landbouwgronden in België, West-Brabant en mogelijk een deel op Tholen.

Figuur 2. Aantallen invliegende kokmeeuwen (KM) en stormmeeuwen (SR) per richting per maand over de gehele periode 2021-2024

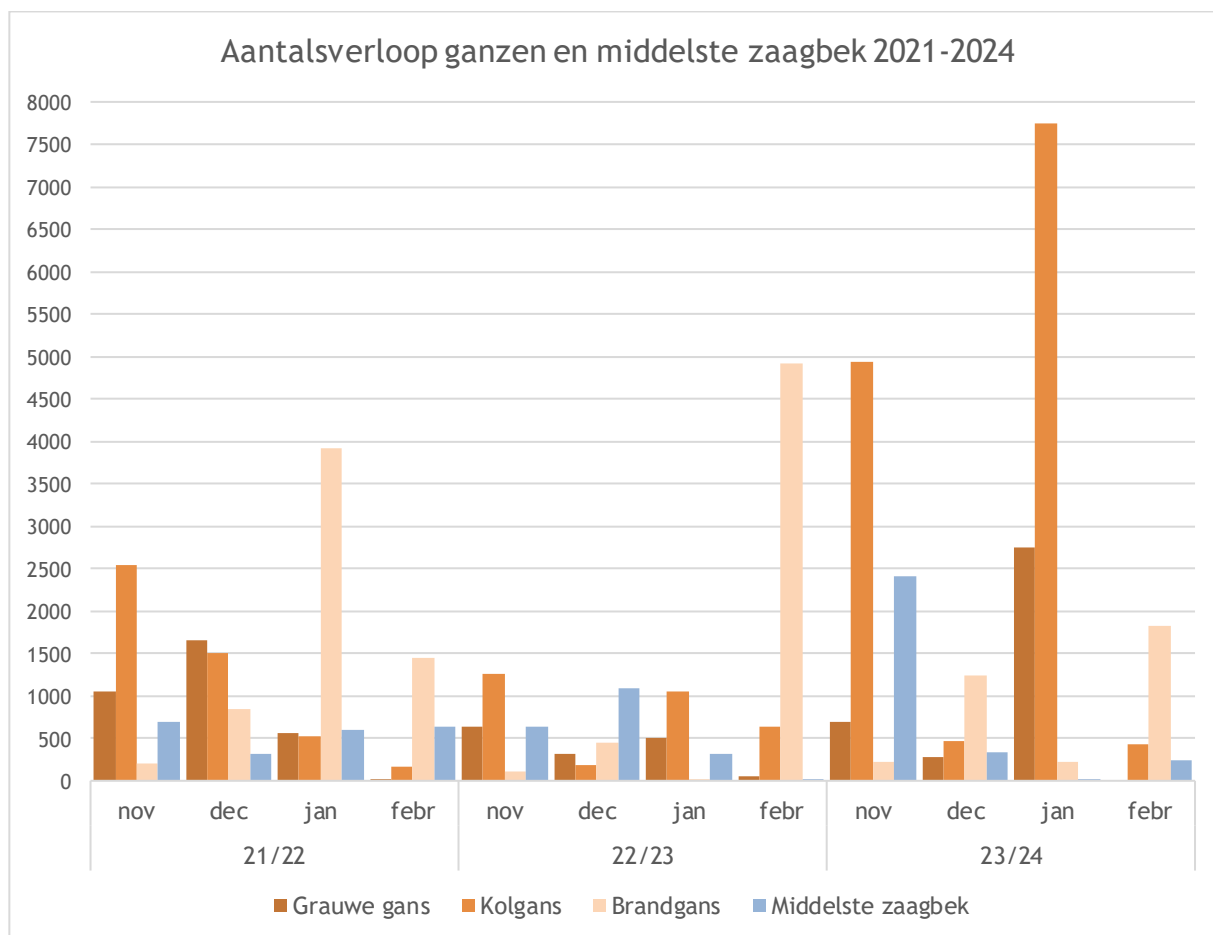
De meeste meeuwen arriveren ruim voor zonsondergang en bij de start van de tellingen zijn altijd al flinke aantallen op de slaapplaats aanwezig. De meeste meeuwen slapen staand in ondiep water of drijven in het ondiepe water in de ondieptes nabij de Spuitkop.

Groep stormmeeuwen arriverend vanuit het noorden, 14 december 2023 (foto Maarten Sluiter)

3.2 Ganzen en zwanen

De meeste ganzen slapen op het water in het ondiepe gedeelte aan de zuidzijde van het Markiezaat (Figuur 3). In de december is een deel van de ganzen niet op soortniveau gedetermineerd door het gebrek aan licht en de afstand.

Figuur 3. Aantallen ganzen en middelste zaagbekken op slaappleats per maand over de periode 2021-2024

De meeste ganzen arriveerden vanuit de landbouwgebieden ten zuiden en oosten van het Markiezaat Het aantal brandganzen bleef de hele winter op een laag aantal steken (figuur 3). Een echte piek in de tweede helft van de winter bleef uit. Het aantal kolganzen was in november en januari hoog, dit is te verklaren door sneeuwval in delen van Noord-Duitsland en in januari ook in delen van Nederland.

Omdat bekend is dat ganzen tot laat in de nacht kunnen arriveren op slaappleatsen moeten de aantallen als een minimum worden gelezen. Om specifiek de aantallen ganzen te tellen zijn tellingen in de ochtend geschikt; deze worden in het Markiezaat uitgevoerd door de Vogelwerkgroep Bergen op Zoom. Toch is de indruk dat de aantallen een goed beeld geven van het gebruik van de slaappleats. Deze winter is soms wat langer doorgeteld, juist omdat nog grote groepen ganzen bleven binnenkomen.

Op het Markiezaat slapen en foerageren in de winter nog altijd noemenswaardige aantallen kleine zwanen. Voor het Deltagebied is het aantal zelfs hoog te noemen. Ook overdag verblijft een deel van de vogels op het meer en grazen op de knolletjes van fonteinkruiden en kranswier. In de schemer groeperen de vogels en arriveren op sommige vogels vanuit de achterliggende polders om te gaan slapen aan de oostzijde van de Spuitkop of nabij de landtong.

3.3 Middelste zaagbek

Het Markiezaat is één van de belangrijke slaappleatsen voor middelste zaagbekken in Nederland. Met het maximale aantal van 2412 vogels wordt de 1% norm (860 exemplaren) ruim behaald. Een gebied voldoet volgens de Ramsar-conventie aan de criteria van internationaal belang als regelmatig meer dan 1% van een populatie van een watervogelsoort van het gebied gebruikt maakt. Op Nederlandse schaal is deze slaappleats van groot belang aangezien de Nederlandse populatieomvang van overwinterende exemplaren rond 7250 exemplaren ligt (Sovon.nl). De slaappleats wordt door sterk wisselende aantallen gebruikt (figuur 3). Deze wisselende aantallen zien we de afgelopen seizoenen ook op andere slaappleatsen en lijkt een verandering in strategie van de soort. In eerdere jaren werden redelijk voorspelbare aantallen geteld op de diverse bekende slaappleatsen, maar dit lijkt de laatste jaren te veranderen. Helaas ontbreken gestandaardiseerde tellingen van deze toch wel belangrijke gebruiksfunctie van deze soort in het Deltagebied en vormt daarom een belangrijk kennishiaat om de soort optimaal te kunnen beschermen in de aangewezen N2000-gebieden.

De vogels foerageren overdag voornamelijk op de Oosterschelde en slapen op het zoete Markiezaat. Ook elders in de oostelijke Delta, zoals in het Krammer-Volkerak en het Zoommeer slapen middelste zaagbekken. De combinatie van zoute foerageergebieden in de Grevelingen en Oosterschelde op relatief korte afstand van zoete overnachtingsmogelijkheden is, gezien de nog altijd hoge aantallen in het Deltagebied, naar alle waarschijnlijkheid een belangrijke voorwaarde voor overwinterende middelste zaagbekken in Nederland. Bij aankomst op de slaappleats gaan de vogels over tot drinken, poetsen en baltsen. De sociale functie van slaappleatsen voor vogels is bij middelste zaagbekken hierdoor goed zichtbaar. Vogels arriveren vanuit het westen en vliegen over de Oesterdam en Markiezaatkade. Veelal vliegen ze hierbij hoog over de hoogspanningsmasten heen (pers. obs. Ton Bakker).

3.4 Overige soorten

De meeste wulpen arriveerden vanuit het zuiden en een deel uit het oosten. Dit zijn vermoedelijk allemaal vogels die op landbouwgronden foerageren. De aantallen zijn, in vergelijking met de aantallen op het nabijgelegen schor van Rattekaai in de Oosterschelde, relatief laag.

Tijdens de tellingen werden een paar keer 1 of 2 blauwe kiekendieven waargenomen welke sliepen in de ruigte op het voormalige slik ten noorden van de Duintjes.

Tijdens bijna alle tellingen werden zeearenden en raven waargenomen.

Figuur 4. Ligging slaapplaatsen, belangrijkste vliegroutes naar de slaapplaatsen en telpunten in het Markiezaat, winter 2023/24

4 Conclusies

- De slaappleatsen in het Markiezaat zijn met vier mensen vanaf de gekozen tellocaties goed te tellen. De tellingen geven daardoor een betrouwbaar beeld van de functie van het Markiezaat als slaappleats voor watervogels.
- Het monitoren van de slaapfunctie van het Markiezaat is een belangrijke schakel in het opvullen van de kennisleemtes wat betreft slaappleatsen in het Deltagebied. Veel van de huidige slaappleatsen van watervogels in het Deltagebied zijn beperkt of soms helemaal niet in kaart gebracht.
- Het Markiezaat heeft een belangrijke regionale functie als slaappleats voor overwinterende watervogels.
- Het Markiezaat is voor middelste zaagbekken op (inter)nationale schaal belangrijk en de aantallen zijn dermate hoog dat dit voldoende is om te leiden tot aanwijzing als doelsoort binnen de vogelrichtlijn. Continuering van het in kaart brengen van de slaappleats van deze soort is hierbij een belangrijke schakel. Deze telling is een belangrijke bijdrage in het opvullen van kennisleemtes met betrekking tot slaappleatsen van middelste zaagbekken in het Deltagebied en daarmee de bescherming van de soort.
- Voor kleine zwaan is het gebied regionaal belangrijk, ondanks de dalende trend van de soort in het Deltagebied overwinteren en slapen in het Markiezaat nog noemenswaardige aantallen.
- Voor stormmeeuw en kokmeeuw is het Markiezaat naar alle waarschijnlijkheid de of één van de grootste slaappleatsen binnen de zuidwestelijke Delta.
- Rust is de cruciale factor voor de regionale slaappleatsfunctie van het Markiezaat.

5 Literatuur

- Ballmann M.Z., Lilipaly S.J. 2024. Vogelsterfte in het Deltagebied in 2023 Deltamilieu Projecten Rapportnr. 2024-02. DMP, Vlissingen
- Hornman M., Hustings F., Koffijberg K. & Klaassen O. 2012. Handleiding Sovon Watervogel- en slaapplaattellingen. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- Straalen K.D. van & Arts F. A. 2022. Vogels van het Markiezaat. P. 215-220 in: Meininger P.L. (redactie). Avifauna Zeelandica. Vogels, vogelaars en vogelonderzoek in Zeeland. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.
- Straalen, K.D. van, M.S.J. Hoekstein & M. Sluiter. Slaapplaatsen van watervogels in het Markiezaat. Slaapplaattellingen in de winter van 2021/22. Deltamilieu Projecten, Rapportnr. 2022-04. DPM, Vlissingen.
- Straalen, K.D. van, M.S.J. Hoekstein & M. Sluiter. Slaapplaatsen van watervogels in het Markiezaat. Slaapplaattellingen in de winter van 2022/23. Deltamilieu Projecten, Rapportnr. 2023-04. DPM, Vlissingen.

Bijlagen 1 Veldformulieren

Slaapplaatsstelling Markiezaat											
Datum:	15-10-2023										
Starttijd:	16:00										
Eindtijd:	18:30										
Zononder:	16:57										
Tellers locatie A:	Dirk van Straalen & Maarten Sluijter										
Tellers locatie B:	Ton Bakker & Wout Romijnders										
Weersomstandigheden:	4/8, West 3-4 (5), 11 graden, droog										
Opmerkingen:											
Locatie A:											
Tijd:	15:45	16:00-16:30	16:00-16:30	16:30-17:00	16:30-17:00	17:00-17:30	17:00-17:30	17:30-18:00	17:30-18:00	Totaal	
Vliegrichting	Al op sl	O/NO/N	Z/ZO	O/NO/N	Z/ZO	O/NO/N	Z/ZO	O/NO/N	Z/ZO		
Kokmeeuw	1830	1130	280	1785	295	60	40			5420	
Stormmeeuw	330	255	670	200	1510	140	154			3259	
Kleine mantelmeeuw		3	7			24				34	
Zilvermeeuw		24				31				55	
Grote mantelmeeuw						4				4	
Dwergmeeuw							6			6	
Zwartkopmeeuw										0	
Wulp	88		158	28	16	9	65			364	
Grauwe gans	110	38	40	160	11	25	17	300		701	
Kolgans	70	43	38	70		160	24	575	3950	4930	
Brandgans	130	9		90						229	
Toendrarietgans								143		143	
Canadese gans			7					1		8	
Gans spec.											
Knobbelzwaan											
Kleine zwaan											
Blauwe kiekendief											
Ransuil											
Grote Zilverreiger											
Zeearend											
Locatie B:											
Tijd:											
Middelste zaagbek	2412										
Grote zaagbek	14										
Zilverplevier	750										
Bonte strandloper	3000										

Datum:	14-12-2023								
Starttijd:	15:30								
Eindtijd:	17:30								
Zononder:	16:37								
Tellers locatie A:	Maarten Sluijter & Mark Hoekstein								
Tellers locatie B:	Ton Bakker en Koen Elshout								
Weersomstandigheden:	7/8, W1, 6 C, >5km, droog.								
Opmerkingen:	Mooi rustig weer; om 16u40 abrupte stop van meeuwen uit zuid; daarna nog wel opeens een groep uit noord.								
Locatie A:									
Tijd:	15:15	15:30-16:00	15:30-16:00	16:00-16:30	16:00-16:30	16:30-17:00	16:30-17:00	17:00-17:30	17:00-17:30
Vliegrichting	<i>Al op slaapplaats</i>	<i>O/NO/N</i>	<i>Z/ZO</i>	<i>O/NO/N</i>	<i>Z/ZO</i>	<i>O/NO/N</i>	<i>Z/ZO</i>	<i>O/NO/N</i>	<i>Z/ZO</i>
Kokmeeuw	655	615	610	895	610	350	140		
Stormmeeuw	1525	465	1140	380	4100	120	850		
Kleine mantelmeeuw									
Zilvermeeuw	121	16		64	4	216			
Grote mantelmeeuw	1								
Dwergmeeuw					1				
Zwartkopmeeuw									
Wulp			250	148	20	232	12		
Grauwe gans	23		8			154			85
Kolgans	2		2	89	25	86	206		67
Brandgans				5	18	405	140	680	
Toendrarietgans			3		12		78	54	111
Canadese gans									
Gans spec.								250	
Knobbelswaan	8					2			
Kleine zwaan	4								
Blauwe kiekendief	[2]								
Ransuil								2	
Grote Zilverreiger	2							6	
Zeearend	3								
Locatie B:									
Tijd:	Totaal								
Middelste zaagbek	342								
Nonnetje	11								
Zilverplevier	97								
Bonte strandloper	3210								

Datum:	18-1-2024												
Starttijd:	16:00												
Eindtijd:	18:30												
Zononder:	17:10												
Tellers locatie A:	Dirk van Straalen & Mark Hoekstein												
Tellers locatie B:	Ton Bakker, Erik de Jonge & Wout Romijnders												
Weersomstandigheden:	2/8, Noordwest 2, 1 dalend naar -2 graden, droog												
Opmerkingen:	Grote delen van ondiepte rondom Spuikop dichtgevroren, zo ook de slaapplaats.												
Locatie A:													
Tijd:	15:45	16:00-16:30	16:00-16:30	16:30-17:00	16:30-17:00	17:00-17:30	17:00-17:30	17:30-18:00	17:30-18:00	18:00-18:30	18:00-18:30	18:00-18:30	18:00-18:30
Vliegrichting	<i>Al op slaapplaats</i>	<i>O/NO/N</i>	<i>Z/ZO</i>	<i>O/NO/N</i>	<i>Z/ZO</i>	<i>O/NO/N</i>	<i>Z/ZO</i>	<i>O/NO/N</i>	<i>Z/ZO</i>	<i>O/NO/N</i>	<i>Z/ZO</i>	<i>O/NO/N</i>	<i>Z/ZO</i>
Kokmeeuw	330	70	21	1045	65	25	2						
Stormmeeuw	1025	435	885	1770	1870	300	450						
Kleine mantelmeeuw													
Zilvermeeuw	39	103	1	28	9	34	1						
Grote mantelmeeuw		2		1									
Dwergmeeuw													
Zwartkopmeeuw													
Wulp							76						
Grauwe gans							110	2500	81	60			
Kolgans						10		1900		5845			
Brandgans	60					90	70						
Toendrarietgans								790					
Canadese gans													
Gans spec.													
Knobbelzwaan													
Kleine zwaan	124												
Blauwe kiekendief	2												
Ransuil													
Grote Zilverreiger													
Zeearend	1												
Locatie B:													
	Totaal												
Middelste zaagbek	1												

Datum:	13-2-2024									
Starttijd:	17:00									
Eindtijd:	18:20									
Zononder:	17:56									
Tellers locatie A:	Maarten Sluijter & Mark Hoekstein									
Tellers locatie B:	Wout Romijnders									
Weersomstandigheden:	8/8, ZW2, 6 C, >10km, droog, later wat miezer.									
Opmerkingen:	Mooi rustig weer; om 17u45 abrupte stop van meeuwen; ganzen kwamen zoals gebruikelijk wat later op gang.									
	Bij vertrek 6 houtsnippen uit de bossen naar de graslanden vliegend									
Locatie A:										
Tijd:	16:45	17:00-17:30	17:00-17:30	17:30-18:00	17:30-18:00	18:00-18:20	18:00-18:20			Totaal
Vliegrichting	<i>Al op slaapplaats</i>	<i>O/NO/N</i>	<i>Z/ZO</i>	<i>O/NO/N</i>	<i>Z/ZO</i>	<i>O/NO/N</i>	<i>Z/ZO</i>	<i>O/NO/N</i>	<i>Z/ZO</i>	
Kokmeeuw	395	550	650	1050	840	70				3555
Stormmeeuw	3900	740	4350	270	4545					13805
Kleine mantelmeeuw			1		1					2
Zilvermeeuw		125	4	275	5					409
Grote mantelmeeuw										0
Dwergmeeuw										0
Zwartkopmeeuw										0
Wulp			15							15
Grauwe gans										0
Kolgans					250		175			425
Brandgans				1610	215					1825
Toendrarietgans					290		180			470
Canadese gans										0
Gans spec.										0
Knobbelzwaan										0
Kleine zwaan										0
Blauwe kiekendief										1
Ransuil										0
Grote Zilverreiger										0
Zeearend										
Locatie B:										
Tijd:	Totaal									
Middelste zaagbek	236									